

Wprowadzenie	9
Wykaz najważniejszych skrótów	11
1. Ogólne zasady wykonywania szczepień ochronnych - Ewa Bernatowska	13
Odstępy między szczepieniami	14
Wydłużone odstępy między szczepieniami	14
Zbyt krótkie odstępy czasu	14
Zalecane odstępy między szczepieniami	15
Jednoczesne stosowanie kilku szczepionek	16
Szczepionki skojarzone	16
Proponowane odstępy czasowe między podaniem preparatów zawierających przeciwciała a szczepieniami przeciwko odrze i ospie wietrznej (ACIP-MMWR 2006, 55, RR-15 oraz AAP 2009)	17
Szczepienia po przebytych zakażeniach	19
Realizacja szczepień ochronnych u dzieci w okresie stosowania immunoterapii	20
Szczepionki różnych producentów	20
Dobór igły do wkłuć podskórnych i domięśniowych	21
Ruchy antyszczepionkowe	23
2. Obowiązkowe szczepienia ochronne - Ewa Bernatowska, Bożena Mikołuc	25
Program Szczepień Ochronnych - szczepienia obowiązkowe na 2012 rok	25
Szczepienie przeciwko gruźlicy	25
Gruźlica w Polsce	25
Ochronne działanie szczepień	25
Bezpieczeństwo szczepień	27
Szczepienia obowiązkowe przeciwko gruźlicy	27
Szczepienie przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B	27
Zakażenie wirusem typu B w Polsce	27
Ochronne działanie szczepień	27
Bezpieczeństwo szczepień	28
Szczepionki	28
Szczepienie przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi	28
Zachorowania na błonicę, tężec i krztusiec w Polsce	28
Ochronne działanie szczepień	28
Bezpieczeństwo szczepień	29
Szczepionki	29
Szczepienia przeciwko Haemophilus influenzae typu b	30
Zapadalność na inwazyjną chorobę wywołaną bakterią Haemophilus influenzae typu b	30
Ochronne działanie szczepień	30
Bezpieczeństwo szczepień	30
Szczepionki	30
Szczepienia przeciwko poliomyelitis	30
Zapadalność na nagminne porażenie dziecięce (choroba Heinego-Medina)	30

Ochronne działanie szczepień	31
Bezpieczeństwo szczepień	31
Szczepionki	31
Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce	31
Zachorowania na odrę, świnkę i różyczkę w Polsce	31
Ochronne działanie szczepień	32
Bezpieczeństwo szczepień	32
Szczepionki	32
Szczepienia obowiązkowe osób narażonych w sposób szczególny na zakażenia	33
Szczepienia przeciwko pneumokokom w grupach ryzyka	35
Szczepienia przeciwko ospie wietrznej w grupach ryzyka	37
Szczepienia obowiązkowe przeciwko WZW typu B	37
3. Zalecane szczepienia ochronne dla niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych - Anna Nitka, Paweł Grzesiowski	39
Wybrane szczepienia zalecane w aktualnym programie szczepień ochronnych w Polsce	41
Szczepienie zalecane przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (WZW typu B)	41
Szczepienia zalecane przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi	43
Szczepienia zalecane przeciw poliomielitis	45
Szczepienia zalecane przeciwko Haemophilus influenzae typu b	46
Szczepienie przeciwko pneumokokom	47
Szczepienia przeciwko meningokokom	51
Szczepienia przeciwko ospie wietrznej	52
Szczepienie przeciwko rotawirusom	54
Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu A (WZW typu A)	55
Szczepienia przeciwko grypie	57
Szczepienia przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu	58
Szczepienia przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV)	60
Szczepienia zalecane dla kobiet przed planowaną ciążą, w czasie ciąży i po porodzie	61
Szczepienia przed planowaną ciążą	61
Szczepienia w czasie ciąży	61
Szczepienia po porodzie	61
4. Niepożądane odczyny poszczepienne. Bezpieczeństwo szczepień - Ewa Bernatowska	65
Niepożądane odczyny po szczepieniu BCG u dzieci zdrowych oraz u dzieci z obniżoną odpornością	65
Niepożądane odczyny po szczepieniu DTP	66
Reakcje alergiczne związane z antygenami białka kurzego	69
Bezpieczeństwo szczepień przeciwko grypie	70
Szczepionki przeciw grypie a powikłania neurologiczne	70
Szczepienia przeciwko grypie u kobiet w ciąży	70
Bezpieczeństwo szczepień przeciwko grypie pandemicznej A/H1N1	70
Szczepienie przeciwko ospie wietrznej	71
Szczepienie przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego	71

Bezpieczeństwo szczepionek rotawirusowych	71
Bezpieczeństwo szczepionki przeciwko żółtej gorączce	71
Aspekty bezpieczeństwa szczepień w programie eradykacji poliomyelitis na świecie	72
Szczepienia u dzieci z zaburzoną odpornością	72
Szczepionki żywe	72
Szczepionki inaktywowane	73
Wpływ leczenia steroidami na odpowiedź poszczepienną	74
Miejscowe leczenie steroidami	74
Wysokie dawki steroidów niebędące przeciwwskazaniem do szczepień przeciwko ospie wietrznej i innymi żywymi szczepionkami	74
Wysokie dawki steroidów i inne rodzaje leczenia immunosupresyjnego będące okresowym przeciwwskazaniem do szczepień przeciwko ospie wietrznej i innymi żywymi szczepionkami	74
Tiomersal w szczepionkach dziecięcych	75
Szczepienia a autyzm	76
Choroby autoimmunizacyjne	76
Gdzie szukać bieżących informacji o bezpieczeństwie szczepień	77
5. Jak rozmawiać z rodzicami o szczepieniach. Rola lekarza i pielęgniarki w podstawowej opiece zdrowotnej - Anna Wiśniewska	83
6. Aktualny stan prawny szczepień ochronnych w Polsce - Paweł Grzesiowski, Anna Nitka	91
Organizacja szczepień ochronnych w świetle obowiązujących przepisów	91
Zasady monitorowania bezpieczeństwa szczepień ochronnych	93
Aktualny Program Szczepień Ochronnych	94
7. Pytania do eksperta - Ewa Bernatowska, Paweł Grzesiowski	97
Szczepienia przeciwko gruźlicy	97
Szczepienia przeciwko pneumokokom	100
Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B	101
Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce	103
Szczepienia przeciwko rotawirusom	105
Szczepienia przeciwko tężcowi i błonicy	105
Szczepienia przeciwko ospie wietrznej	107
Inne szczepienia	108
Zasady wykonywania szczepień ochronnych	108
Szczepienia u chorych z zaawansowaną chorobą nowotworową	109
Załączniki	112
Formularz oceny ryzyka szczepienia ochronnego	112
Oświadczenie świadomej odmowy szczepienia ochronnego	113
Skierowanie na specjalistyczne badanie lekarskie	114
Formularz zgłoszenia niepożądanego odczynu po szczepieniu BCG (przeciw gruźlicy)	115
Formularz zgłoszenia niepożądanego odczynu po szczepieniu innym niż BCG	119
Program Szczepień Ochronnych na rok 2012	123

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych	143
Zaświadczenie o przeprowadzonym lekarskim badaniu kwalifikacyjnym .	147
Karta uodpornienia	148
Książeczka szczepień	150
Sprawozdanie z przeprowadzonych obowiązkowych szczepień ochronnych wg informacji zawartych w kartach uodpornienia	152
Sprawozdanie z przeprowadzonych obowiązkowych szczepień ochronnych wg ilości wykorzystanych szczepionek	153
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 2012 r. w sprawie wykazu rodzajów czynności zawodowych oraz zalecanych szczepień ochronnych wymaganych u pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy lub podwładnych podejmujących pracę, zatrudnionych lub wyznaczonych do wykonywania tych czynności	